

Koorid Lätis

Autor: Ints Teterovskis

Faktid ja näitajad

- Lätis tegutsevate kooride arv
- 390 koori osales 2013. aasta laulupeol (sh kõrgkoolide koorid)
- 366 kooride koguarv praegu

2013. aasta laulupeol osalenud kooride ja lauljate arv

	Koorid	Lauljad
Täisrepertuaariga segakoorid (A grupp)	155	6427
Osalise repertuaariga segakoorid (B grupp)	86	3232
Naiskoorid	79	2445
Meeskoorid	28	935
Seenioride koorid	42	1250
Kokku:	390	14289

Segakooride koguarv - 241

Segakooride lauljate koguarv - 9659

Segakooride naislauljate arv - 6688

Segakooride meeslauljate arv - 2971

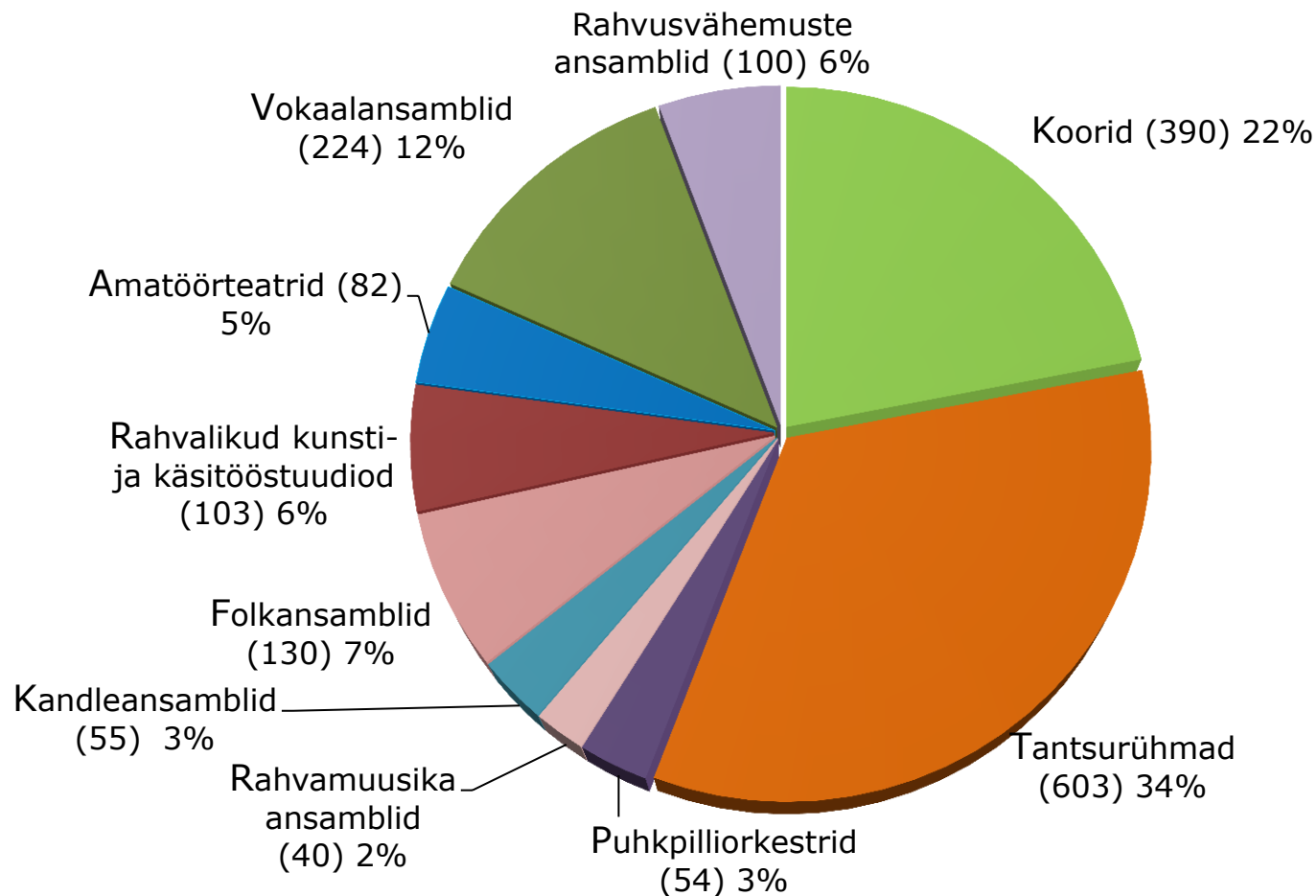

Lauljate keskmine vanus - 38 eluaastat

- Kõrgharidus - 70% lauljatest (Läti riikliku kultuuriuuringute keskuse andmetel, 2014)

Laulupeol osalejate koguarv - 38 407, 1,9% Läti elanikkonnast

Allikas: Läti Riiklik Kultuurikeskus

Faktid ja näitajad, üldine taustteave dirigentide kohta

<https://www.kulturaskarte.lv/>

Meil on selline vahend olemas, aga selle andmed ei ole täpsed.

Dirigentide arv Lätis – 450

50%-l on üks koor

Naissoost - 60%,

Meessoost - 40 %

Kõrgharidus - 90%

Haridus

- Jāzeps Vītolsi Lāti Muusikaakadeemia
- Riia Õpetajakoolituse ja Hariduse
Juhtimise Akadeemia
- Liepāja Ülikool
- Daugavpils Ülikool

- Nendes koolides saab õppida:
Koorijuhiks (koos õpetaja erialaga)
Sümfooniaorkestri dirigendiks
Muusikaõpetajaks (koos dirigendi erialaga)
- Tavakoolides EI OLE koorilaul kohustuslik
õppeaine, vaid **huviring**.
- Enamik lõpetajaid leiab töökoha, ent see on
raske – suurem osa ei naase piirkondadesse,
vaid jääb Riiga

Miks on Läti koorid NII HEAD?

- Koorijuhtimise koolkond on SUUREPÄRANE!!!
- Jätkusuutlikud traditsioonid ja laulupeo staatus ühiskonnas
- Noored on endiselt väga huvitatud kooris laulmisest
- Regulaarsed piirkondlikud ühise repertuaariga kontserdid laulupidude vahelisel ajal
- Piirkondlikud peadirigendid

- Silmapaistvaimad koorijuhid – Māris Sirmais, Mārtiņš Ozoliņš, Andris Veismanis, Kaspars Putniņš, Māris Kupčs, Sigvards Kļava, Mārtiņš Klišāns, Kaspars Ādamsons, Jānis Liepiņš jt

- Lāti kuulsaimad koorimuusika heliloojad –
tānāpāevased - Ēriks Ešenvalds, Pēteris Vasks,
Rihards Dubra, Uģis Prauliņš, Valts Pūce, Jānis
Lūsēns jt

Peamised õigusaktid (I)

Laulu- ja tantsupidude seadus (2005)

- Selle seaduse eesmärk on laulu- ja tantsupeo traditsiooni säilitada, arendada ja tulevastele põlvedele edasi anda.

- Seaduse ülesanded:

- 1) tagada laulu- ja tantsupidude tsüklilisus ja jätkuvus;
- 2) tagada laulu- ja tantsupidude ettevalmistuste protsess; ning
- 3) määrata kindlaks riigi ja kohalike omavalitsuste finants- ja organisatoorne vastutus.

- Lisaks sellele, et seadusega määratletakse laulu- ja tantsupidude traditsioon, sätestatakse selles ka kindlad sammud selle säilitamiseks, sealhulgas kindel rahastamine.

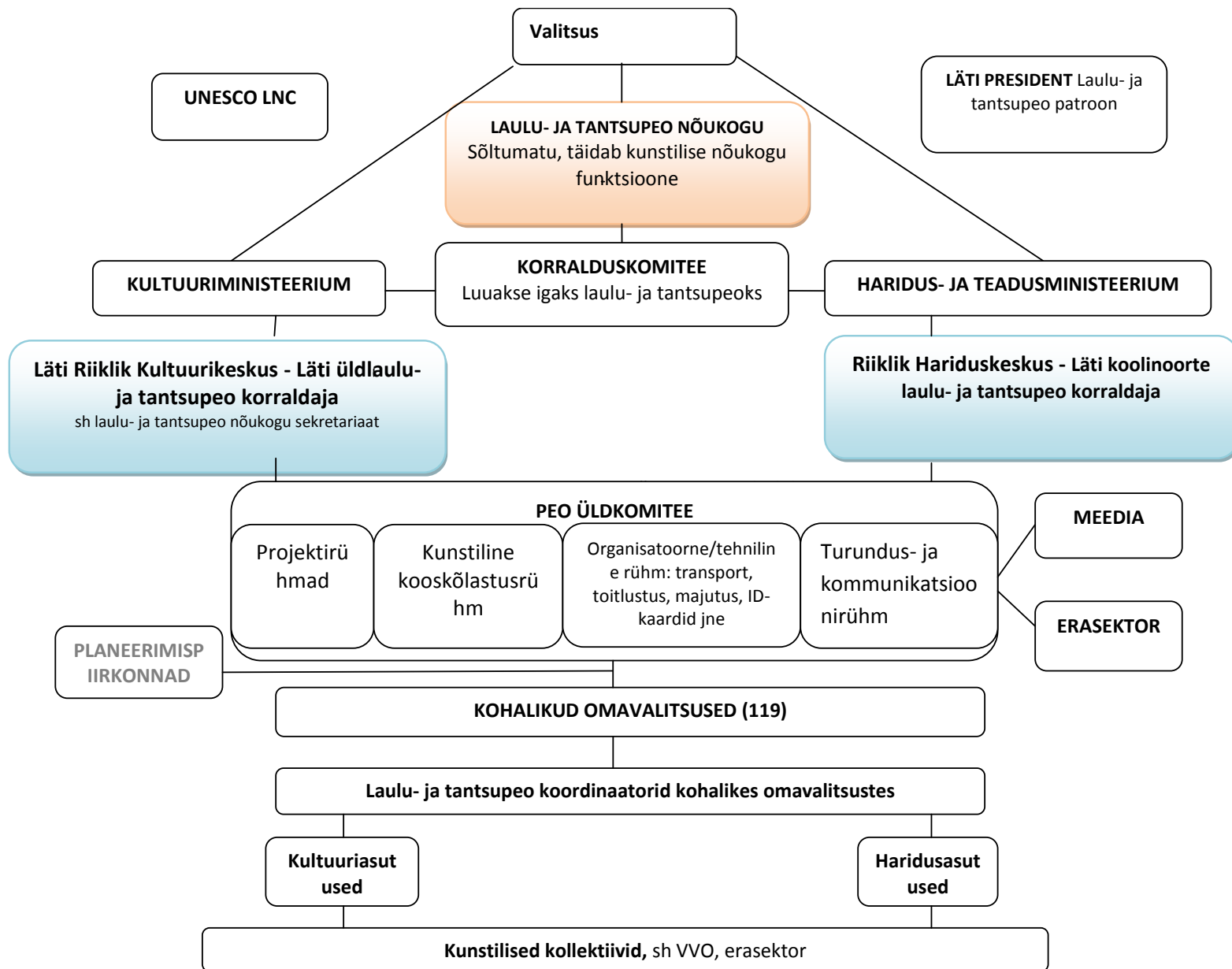

Peamised õigusaktid (II)

Kohalike omavalitsuste seadus (1994).

- Seadusega sätestatakse, et kohalike omavalitsuste autonoomsed funktsioonid hõlmavad kultuuri eest hoolt kandmist ning traditsiooniliste kultuuriväärtuste säilitamist ja inimeste loovuse arendamist. Täpsemalt tähendab see seda, et kohalikud omavalitsused tagavad kultuuriasutustele organisatoorse ja finantsabi, toetavad kultuurisündmusi ja kultuurimälestiste säilimist jne.
- Seaduse järgi peavad kohalikud omavalitsused tagama oma pädevusalas organisatsioonilise töö ja rahastamisega immateriaalse kultuuripärandi säilimise ja arengu.

Allikas: Lāti Riiklik Kultuurikeskus

Kes seda kõike rahastab?

Kohalikud omavalitsused:

- dirigent, dirigendi abi, hääleseadja, muusikaline saatja
- proovide toimumise koht, kostüümid, transport, rahvusvahelised reisirid jne

Riik LNCC kaudu - **Kollektiivide juhtide stipendium**

Algas 2002. aastal ja kestis kuni 2010; taas alustati 2012

Sponsorid (Daugavas Balsis, Pasažieru Vilciens)

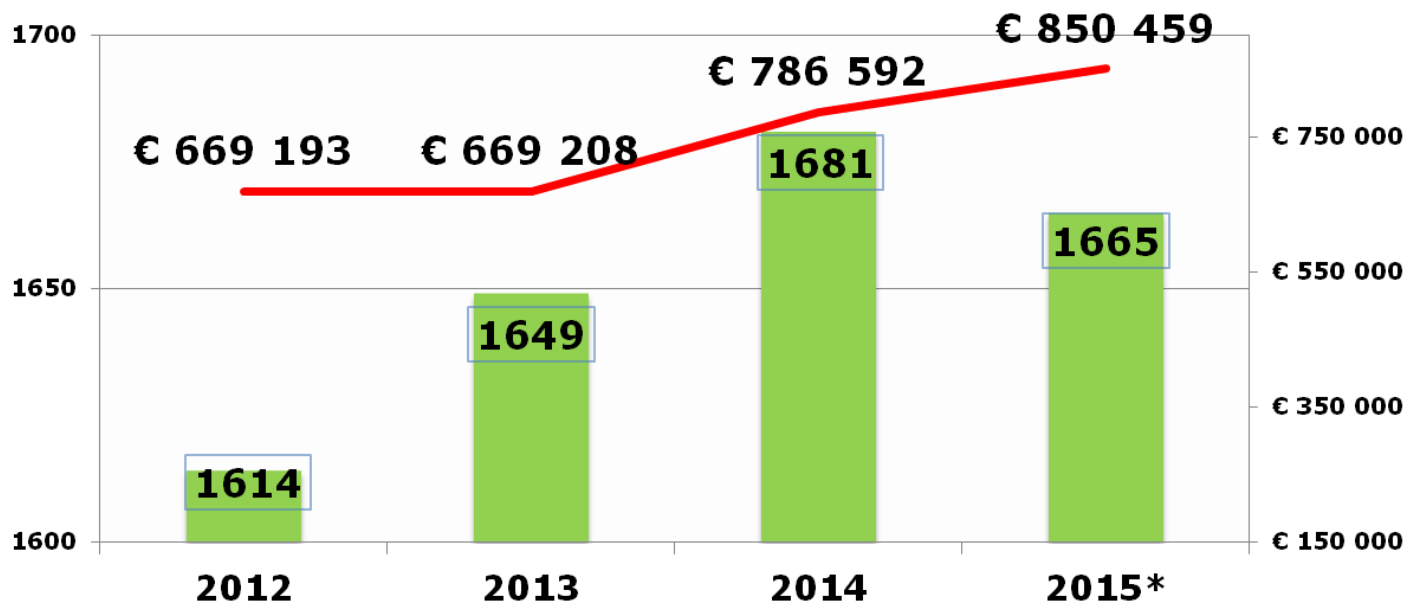

Riiklik stipendium peaks olema preemia, ent alati see pole nii...

263/526
eurot
isiku
kohta.

203/405
eurot
isiku
kohta

323/646
eurot
isiku
kohta

Allikas: Läti Riiklik Kultuurikeskus

- Riiklik stipendium on jaotatud kaheks makseks
- Kui stipendium on 646 eurot, siis rahas saab kätte 358 eurot
- Enamik rahast tuleb kohalikult omavalitsuselt – % sõltub töötasust

Näide

Süsteem Riias

Kõrgeim kategooria - rahvusvaheliselt tunnustatud, regulaarsed soolokontserdid, iga-aastased tulemused kohalikel konkurssidel

1. kategooria - väga aktiivne, rahvusvahelisel ja kohalikul tasandil aktiivne, iga-aastased regulaarsed head tulemused kohalikel konkurssidel, laulupeo põhikoor

2. kategooria - osaleb aktiivselt laulupeo liikumises, iga-aastased stabiilsed tulemused kohalikel konkurssidel

3. kategooria - sotsiaalne funktsioon, ei osale alati laulupeol, rahvusvähemuste rühmad

Madalaim töötasu - 256.00 eurot

Keskmine töötasu - 350.00 eurot

Kõrgeim töötasu - 470.00 eurot

Sõltub ka osalejate arvust

- Viimase kümne aasta jooksul on seaduselünkade tõttu olnud peaaegu igal aastal erinev leping - FIE, äriühing, ostuleping jm

- Töölepingu olemasolul makstakse palka üksnes 80 töötunni eest. Kui töötate lisaks, siis aruandeid ei aktsepteerita.

- **Mõnes linnas on teistsugune süsteem** – punktid, keskendutakse kvantiteedile, mitte kvaliteedile – kaotatakse palju häid dirigente

Tulevikueesmärgid

- Õppida tegutsema ühiselt POOLT, mitte VASTU.
- Infrastruktuur
- ...

Tänan tähelepanu eest!

